

Prosjektets tittel		Prosjektperiode
Bedre frø til furuskogbruket		2018-2022
Ansvarlig for prosjektet Skogfrøverket	Forfatter(e) av publikasjonen(e) Arne Steffenrem, Frode Hjorth, Øyvind Meland Edvardsen	Nettsted/Litteratur www.skogfroverket.no
Prosjektleder Arne Steffenrem	Samarbeidspartnere Skogfrøverket, Glommen Mjøsen Skog	
Finansieringskilder Skogtiltaksfondet, Skogbrukets utviklingsfond, Skogbrukets verdiskapingsfond	Totalt bevilget beløp 1.731.000	
<p>Hovedmål og delmål</p> <p>Hovedmål Sikre tilgang på foredlet furufrø på kort og lang sikt Gi god veiledning om hvor dette frøet kan brukes Utvikle et foredlingsprogram med mål om dekning av frø fra frøplantasjer innen rimelig tid.</p> <p>Delmål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klargjøring av mulighetene for samarbeid mellom Skogfrøverket, skogeiere og foredlingsorganisasjonen i Sverige - Samarbeide med forskningsmiljøene i Sverige og Finland om å «geografisk-klimatologisk» re-analysere eksisterende forflytningsfunksjoner etablert for svenske og finske frøplantasjer med sikte på å forutse optimal anvendelse i Norge - Samle inn erfaringsdata fra etablerte plantefelt, samt teste frøkilder fra svenske frøplantasjer og norsk bestandsfrø over et bredt spenn av forsøkslokaliteter i Sør- og Midt-Norge vest til og med Agder. - Vurdere hvordan vi kan organisere saken nasjonalt for å bli mer effektive i å sikre frølagrene. Utarbeide avtaler med svenske frøprodusenter for å sikre stabil tilgang på foredlet frø av høy kvalitet fra de svenske frøplantasjene som er best egnet for Norge - Utvikle kart-basert veiledningsverktøy basert på oppdatert kunnskap <p>Sammendrag og konklusjon</p> <p>Prosjektet har utviklet et nært samarbeid med foredlingsorganisasjonene i våre naboland, et samarbeid som blir videreført i nye prosjekter. Det har kommet på plass en avtale om utveksling av genetiske materialer mellom organisasjonene som klargjør hvordan materialene kan brukes av den enkelte i etterkant av utvekslingen.</p> <p>I samarbeid med Skogforsk er svenske frøsoner for foredlet materiale ekstrapolert for å kunne benyttes for våre forhold på Østlandet. Kontrollutvalget for frøforsyningen har, basert på dette, klargjort ny veiledning som innebærer en betydelig utvidelse av bruksområdet for svensk foredlet materiale i Norge.</p> <p>I prosjektet er det anlagt 9 proveniensforsøk og to plantetypeforsøk, og det er samlet inn data fra fem store plantefelt med svensk, foredlet materiale. Dette gir et mer helhetlig bilde av furuas tilpasningspotensiale og danner grunnlag for analyser i framtidig foredlingsarbeid.</p> <p>Skogfrøverket har innført et nytt system for registrering av konglesetting og organisering av konglesanking. Det skal bidra til en mer direkte organisering av frøforsyningen fra Skogfrøverket og bedre muligheter for kompetansebygging og kvalitetsstyring. Skogfrøverket har kjøpt inn flere frøpartier av foredlet furufrø fra Sverige for å sikre forsyningen til norske skogplanteskoler.</p>		

Prosjektet har bidratt med grunnlagsmaterialet til utvikling av veiledningsverktøyet «Proveniensvelgeren» (www.skogfroverket.no), som forenkler valget av riktig og godkjent proveniens med furu.

Prosjektet har bidratt sterkt til at det er startet et foredlingsprogram for furu i Norge, som gjennom å bruke ny teknologi og nye metoder (genotyping og BWB/«Avl-uten-avl») vil gi 2. generasjons foredlet materiale fra norske plantasjer allerede fra ca. 2040.